

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a jeho členů JUDr. Danuše Novotné, JUDr. Ivany Doubkové, JUDr. Josefa Českého, JUDr. Petra Hajna a JUDr. Tomáše Prokopce v právní věci kárného žalobce: **ministr spravedlnosti** se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti kárně obviněnému: **Mgr. K. B.**, soudní exekutor, Exekutorský úřad Hodonín se sídlem Sadová 15, Hodonín, v řízení o kárné žalobě navrhovatele ze dne 24. 9. 2008 při ústním jednání konaném dne 14. června 2012,

t a k t o :

- I.** Podle § 116 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů v platném znění,

**kárně obviněný soudní exekutor
Mgr. K. B.,**

j e v i n e n t í m , ž e

- II.** jako soudní exekutor v řízení vedeném u Exekutorského úřadu Hodonín pod sp. zn. 007 EX 2440/05 byl nečinný v období od 10. 1. 2006, kdy mu byly doručeny námítky povinných proti příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 5. 1. 2006, č. j. 007 EX 2440/05-33, do dne 27. 7. 2007, kdy je postoupil Okresnímu soudu v Hodoníně,
- III.** jako soudní exekutor v řízení vedeném u Exekutorského úřadu Hodonín pod sp. zn. 007 EX 2440/05 byl nečinný v období od 5. 10. 2007, kdy mu byly doručeny námítky povinných proti příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 1. 10. 2007, č. j. 007 EX 2440/05-152, do dne 12. 6. 2008, kdy je postoupil Okresnímu soudu v Hodoníně,

t e d y

z á v a ŝ n ě a o p ě t o v n ě p o r u š i l

ustanovení § 88 odst. 3 exekučního řádu,

č í m ž s p á c h a l

kárné provinění podle § 116 odst. 2 exekučního řádu.

IV. Za to mu kárný senát podle ustanovení § 116 odst. 3 písm. b) exekučního řádu uložil

p í s e m n é n a p o m e n u t í .

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah návrhu na zahájení řízení

[1.] Ministr spravedlnosti (dále jen „kárný žalobce“, příp. „žalobce“) podal dne 25. 9. 2008 k Exekutorské komoře České republiky proti soudnímu exekutorovi Mgr. K. B. (dále jen „soudní exekutor“, případně „exekutor“ anebo „kárně obviněný“) návrh na zahájení kárného řízení pro kárné provinění podle ustanovení § 116 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“). Podle citovaného ustanovení v tehdy platném znění „[j]estliže exekutor závažně nebo opětovně porušil povinnost stanovenou tímto zákonem, stavovským předpisem nebo zákonem o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu anebo jestliže jeho chováním byla závažně nebo opětovně narušena důstojnost exekutorského povolání, může mu být v kárném řízení uloženo některé z těchto opatření:

- a) napomenutí,
- b) písemné napomenutí,
- c) pokuta až do výše stonásobku minimální mzdy,
- d) odvolání z exekutorského úřadu.“

[2.] Porušení citovaného zákonného ustanovení spatřuje žalobce v tom, že soudní exekutor v řízení vedeném pod sp. zn. 007 EX 2440/05 nepostoupil bez zbytečného odkladu doručené námitky povinných proti příkazům k úhradě nákladů exekuce příslušnému soudu, ačkoliv těmto nevyhověl v plném rozsahu. Zůstal tak nečinný (1.) v období od 10. 1. 2006, kdy mu byly doručeny námitky povinných proti příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 5. 1. 2006, č. j. 007 EX 2440/05-33, do dne 27. 7. 2007, kdy je postoupil Okresnímu soudu v Hodoníně, a (2.) od 5. 10. 2007, kdy mu byly doručeny námitky povinných proti příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 1. 10. 2007, č. j. 007 EX 2440/05-152, do dne podání kárného návrhu. Tím porušil ustanovení § 88 odst. 3 exekučního řádu a povinnost postupovat bez zbytečných průtahů a ohrozil tak důvěru veřejnosti v exekutorský úřad.

[3.] V odůvodnění návrhu kárný žalobce uvedl, že na postup exekutora si stěžovali J. B. a RNDr. M. B. a provedenou kontrolou bylo zjištěno, že ve věci vedené u Okresního soudu v Hodoníně pod sp. zn. 1 Nc 949/2005 byla nařízena exekuce k uspokojení pohledávky oprávněných M. K. a Mgr. V. K. proti povinným J. a RNDr. M. B. Jejím provedením byl pověřen Mgr. B. Příkazem k úhradě nákladů exekuce ze dne 5. 1. 2006 vyčíslil exekutor náklady

exekuce oprávněného ve výši 18.300 Kč a náklady exekutora ve výši 81.684 Kč. Proti tomuto příkazu podali povinní dne 8. 1. 2006 námitky, které byly Mgr. B. doručeny dne 10. 1. 2006; postoupeny Okresnímu soudu v Hodoníně však byly až dne 27. 7. 2007. Dalším příkazem k úhradě nákladů exekuce ze dne 1. 10. 2007 vyčíslil exekutor náklady oprávněného ve výši 18.300 Kč a náklady exekutora 172.669 Kč. Rovněž proti tomuto příkazu podali povinní dne 4. 10. 2007 námitky, doručené exekutorovi dne 5. 10. 2007, nicméně tyto Mgr. B. okresnímu soudu nepostoupil do dne podání kárného návrhu vůbec.

[4.] Tím bylo porušeno ustanovení § 88 odst. 3 exekučního řádu, podle něhož platí, že nevyhoví-li exekutor v plném rozsahu námitkám, postoupí je bez zbytečného odkladu soudu, který o nich rozhodne do 15 dnů. Nečinnost Mgr. B. činí již cca 18 měsíců, což je třeba hodnotit jako závažné porušení povinností a nerespektování exekučního řádu, přičemž této nečinnosti se dopouští v jednom řízení opakovaně. Proto kárný žalobce navrhuje uložení přiměřeného kárného opatření.

[5.] Kárný žalobce navrhl provést důkaz obsahem exekučního spisu zn. 007 EX 2440/05.

II. Vyjádření soudního exekutora

[6.] Obviněný exekutor ve vyjádření ze dne 24. 3. 2009 uvedl, že povinní podali proti příkazu k úhradě nákladů exekuce dne 10. 1. 2006 skutečně námitky, nicméně tyto se týkaly důvodů vydání příkazu, a nikoliv vyčíslení jednotlivých položek. Jelikož tehdy usnesení ještě nebylo pravomocné a rozhodnutí o námitkách bylo vázáno na to, zda exekuce bude pravomocně nařízena či nikoliv, odložil Mgr. B. rozhodnutí o námitkách do vyznačení právní moci usnesení o nařízení exekuce a takto byl spis i lhůtován. Následně exekutor obdržel odvolání povinných proti usnesení o nařízení exekuce, návrh na její zastavení a další podání, z nichž vyplynulo, že předmětné usnesení právní moci nenabýlo a proběhne odvolací řízení. Za této situace nebylo smysluplné rozhodovat o podaných námitkách. Proti nařízení exekuce byla podána rovněž ústavní stížnost. Pravomocné usnesení odvolacího soudu obdržel exekutor až 20. 6. 2007. Teprve na základě těchto skutečností exekutor nevyhověl námitkám a předložil je soudu, což učinil dne 27. 7. 2007. Má proto za to, že postupoval bez zbytečného odkladu hned poté, co měl k dispozici všechny potřebné podklady. Pokud by totiž námitky předložil soudu ihned, tento by o nich stejně rozhodl v důsledku souběžně podaného odvolání proti usnesení o nařízení exekuce až podle výsledků odvolacího řízení.

[7.] Ke druhému skutku (nerozhodnutí o námitkách proti příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 1. 10. 2007) exekutor uvádí, že kárný žalobce se mýlí, pokud tvrdí, že v době podání kárné žaloby ještě nebylo rozhodnuto, resp. že nebyly předloženy soudu. Byly totiž předloženy soudu již dne 12. 6. 2008. Proč se stalo tak pozdě, exekutor odůvodňuje tím, že ještě před podáním námitek dne 5. 10. 2007 bylo podáno dovolání povinných proti usnesení odvolacího soudu o potvrzení nařízené exekuce a dosud nebylo rozhodnuto ani o tomto dovolání, ani o návrhu povinných na zastavení a odkladu exekuce, byť tyto návrhy byly podány již v roce 2005. Protože všechna tato rozhodnutí mohla mít zásadní vliv na postup exekutora ohledně námitek, odložil rozhodnutí o nich. Pravomocné rozhodnutí Nejvyššího soudu, kterým bylo dovolání odmítnuto, obdržel exekutor až dne 14. 4. 2008, a protože mezitím získal informaci od soudu, že o zastavení exekuce v nejbližší době nebude rozhodnuto, námitkám nevyhověl a předložil věc soudu. Ještě předtím však zjistil, že chybí plná moc adresáta námitkami napadeného rozhodnutí, a tuto vadu musel odstraňovat. Souhrnná předkládací zpráva byla soudu doručena dne 10. 6. 2008. Jednalo se o případ velmi složitý a je tak patrné, že v období od 5. 10. 2007 do 10. 6. 2008 exekutor nebyl nečinný. Odklad rozhodnutí o námitkách v důsledku vazby

takového rozhodnutí na výsledek dovolacího řízení a rozhodování exekučního soudu je procesně konformním postupem exekutora, a nikoliv odkladem. Ani v tomto případě prý proto nedošlo k průtahům.

[8.] Soudní exekutor navrhuje, aby jej soud kárné odpovědnosti zprostil, neboť kárnou žalobu považuje za výsledek naprosto formálního posuzování věci bez znalosti konkrétních skutečností a podstatných souvislostí. Kárný žalobce si před podáním žaloby ani nevyžádal exekuční spis. Pokud by takto formalisticky přistupoval i k nečinnosti exekučního soudu, musel by kárné žaloby podat rovněž.

[9.] Rovněž Mgr. B. navrhl provést důkaz exekučním spisem zn. 007 EX 2440/05.

III. Průběh řízení před Nejvyšším správním soudem

[10.] Nejvyšší správní soud převzal dle čl. I., bodu 28. zákona č. 183/2009 Sb., kterým se mění exekuční řád rozhodování v kárných věcech soudních exekutorů. V souladu s bodem 7., čl. II. přechodných ustanovení zákona č. 183/2009 Sb. byla Nejvyššímu správnímu soudu Exekutorskou komorou ČR předána spisová dokumentace i k předmětnému kárnému řízení.

[11.] Z důvodu předložení návrhu Nejvyššího správního soudu Ústavnímu soudu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR na zrušení přechodných ustanovení k části první, čl. II., bodů 3., 4., 5., 6., a 7. zákona č. 183/2009 Sb. pro rozpor s ústavním pořádkem, bylo kárné řízení v uvedené věci usnesením kárného senátu ze dne 2. 12. 2009, č. j. 11 Kse 18/2009 - 20, přerušeno.

[12.] Ústavní soud nálezem ze dne 3. 8. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 38/09 (č. 269/2011 Sb.), tento návrh zamítl. Tím pominul důvod přerušení řízení, a proto soud rozhodl usnesením ze dne 6. 10. 2011, č. j. 11 Kse 18/2009-26, o pokračování v řízení.

IV. Podstatné okolnosti plynoucí z exekučního a soudního spisu

[13.] Kárný senát Nejvyššího správního soudu si na návrh kárného žalobce a také soudního exekutora vyžádal exekuční spis zn. 007 EX 2440/05 a spis Okresního soudu v Hodoníně zn. 1 Nc 949/2005. Z jejich obsahu k výše uvedeným skutečnostem konstatuje následující:

- Usnesením ze dne 4. 8. 2005, č. j. 1 Nc 949/2005-6, Okresní soud v Hodoníně nařídil exekuci k uspokojení pohledávky oprávněných M. K. a Mgr. V. K. proti povinným J. B. a RNDr. M. B. pro částku 9.985,54 EUR s příslušenstvím. Provedením exekuce pověřil soudního exekutora Mgr. K. B. Proti tomuto usnesení podali povinní dne 7. 12. 2005 odvolání, nicméně Krajský soud v Brně napadené usnesení okresního soudu usnesením ze dne 8. 2. 2007, č. j. 20 Co 324/2006-120, potvrdil. Usnesení o nařízení exekuce tak nabylo právní moci dne 8. 6. 2007.
- Dne 5. 1. 2006 vydal pod č. j. 007 EX 2440/05-33 Mgr. B. příkaz k úhradě nákladů exekuce, které vyčíslil jako náklady exekuce oprávněného ve výši 18.300 Kč a náklady exekuce exekutora ve výši 81.684 Kč.
- Proti tomuto příkazu podali povinní dne 8. 1. 2006 podání označené jako „odvolání“, a to ve vztahu k nákladům exekuce exekutora. Toto odvolání odůvodnili tím, že pracovníci exekutorského úřadu R. Š. a ing. V. J. povinné uváděli v omyl, když prý argumentovali, že exekuce byla zahájena. Druhý odvolací důvod spočíval v tom, že „uhrazená jistina v úschově Exekutorského úřadu nemůže být pokládána za vymoženou.“

- Dne 27. 7. 2007 předložil Mgr. B. tyto námitky Okresnímu soudu v Hodoníně, který o nich rozhodl tak, že usnesením ze dne 31. 8. 2007, č. j. 1 Nc 949/2005-292, příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 5. 1. 2006, č. j. 007 EX 2440/05-33, zrušil. Důvodem zrušení byla skutečnost, že exekutor náležitě nedoložil všechny účtované hotové výdaje a není tak zřejmé, jak došel k výši odměny.
- Následně exekutor dne 1. 10. 2007 vydal pod č. j. 007 EX 2440/05-152 nový příkaz k úhradě nákladů exekuce, které vyčíslil jako náklady exekuce oprávněného ve výši 18.300 Kč a náklady exekuce exekutora ve výši 172.669 Kč.
- Proti tomuto příkazu podali povinní dne 4. 10. 2007 odvolání. Protože současně podali povinní „doplnění odvolání“ přímo k okresnímu soudu, vyzval okresní soud Mgr. B. k vyjádření k námitkám.
- Dne 12. 6. 2008 předložil exekutor předmětné námitky proti příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 1. 10. 2007 Okresnímu soudu v Hodoníně, přičemž podrobně odůvodnil, z jakých důvodů těmto námitkám nevyhověl.
- Okresní soud v Hodoníně výrokovou částí VII. usnesení ze dne 8. 10. 2009, č. j. 1 Nc 949/2005-471, předmětný příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 1. 10. 2007 změnil tak, že náklady exekuce oprávněného stanovil na 27.105 Kč a náklady exekuce exekutora na 135.136 Kč. Tento výrok nicméně následně zrušil Ústavní soud nálezem ze dne 29. 4. 2010, sp. zn. III. ÚS 3328/09, a to na základě ústavní stížnosti, podané oběma povinnými.

V. Průběh ústního jednání

[14.] Navrhovatel v průběhu ústního jednání odkázal na obsah podaného písemného návrhu a uvedl, že na kárném návrhu i nadále trvá. Zdůraznil, že Mgr. B. v daném exekučním řízení byl opakovaně nečinný po dobu řady měsíců tím, že soudu nepředkládal námitky proti příkazům k úhradě nákladů exekuce. S tím ovšem kontrastovalo, že ve stejném řízení vydával řadu rozhodnutí. Navrhovatel popírá, že neměl před podáním kárného návrhu exekutorský spis. Navrhovatel proto setrvává na podaném návrhu a požaduje uložení kárného opatření ve formě pokuty ve výši nejméně 50.000 Kč.

[15.] Mgr. B. rovněž odkázal na obsah svého písemného vyjádření ze dne 24. 3. 2009 a zdůraznil, že ustanovení § 88 odst. 3 exekučního řádu obsahuje pojem „bez zbytečného odkladu“, který umožňuje výklad, podle něhož nemá smysl rozhodovat o námitkách za situace, kdy povinní využili úplně všech svých procesních prostředků. V daném případě totiž bylo procesně ekonomické vyčkat na nabytí právní moci usnesení okresního soudu o nařízení exekuce a taky na skončení dalších soudních řízení. Výklad, z něhož exekutor vycházel, považuje za účelný a smysluplný; navrhovatel naopak vychází z interpretace značně formalistické. Důvod, pro který exekutor vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce za situace, kdy usnesení soudu o nařízení exekuce ještě nenabylo právní moci, spočíval v tom, že povinní od počátku plnili složením finanční částky, nicméně popírali, že tak činí na daný účel a spíše měli za to, že se jedná o jakousi formu úschovy. Proto bylo třeba jim touto formou sdělit, jaké náklady v daném případě vznikly. V případě druhého příkazu k úhradě nákladů exekuce navíc musel exekutor nejprve odstranit vady doručení. Závěrem Mgr. B. poukázal na nečinnost, které se zcela běžně dopouštějí v exekučních řízeních soudy a namítl, že ministerstvo používá na exekutory a soudce dvojí metr, když kárné návrhy proti soudcům ze stejných důvodů nepodává.

VI. Posouzení věci soudem

[16.] Ke skutkovým okolnostem nyní projednávané věci soud konstatuje, že tyto okolnosti účastníky řízení v podstatných rysech nebyly rozporovány. Lze tak mít za postaveno najisto, že proti citovanému příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 5. 1. 2006 povinní podali dne 10. 1. 2006 námitky (byť označené jako odvolání) a Mgr. B. je postoupil okresnímu soudu až dne 27. 7. 2007, tedy až po více než 18 měsících. V případě příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 1. 10. 2007 byly podány námitky dne 5. 10. 2007 a exekutor je postoupil okresnímu soudu dne 12. 6. 2008, tedy přibližně po 8 měsících.

[17.] V tomto směru je třeba přisvědčit Mgr. B., že se kárný žalobce mýlil, pokud v písemném návrhu tvrdil, že ve druhém popisovaném případě tyto námitky nebyly okresnímu soudu postoupeny ke dni podání kárného návrhu vůbec, jelikož tato verze neodpovídá obsahu spisů. V průběhu ústního jednání před kárným soudem nicméně navrhovatel toto vymezení skutku modifikoval tak, že skutečně dne 12. 6. 2008 exekutor svoji nečinnost ukončil, když námitky předložil okresnímu soudu. Ani v tomto směru tedy mezi účastníky řízení není sporu ohledně skutkových okolností věci.

[18.] Podle ustanovení § 88 odst. 3 exekučního řádu v relevantním znění platilo, že „[ú]častník řízení může podat u exekutora proti příkazu námitky do 3 dnů od doručení. Pokud exekutor v plném rozsahu námitkám nevyhoví, postoupí je bez zbytečného odkladu soudu (§ 45), který o námitkách rozhodne do 15 dnů.“

[19.] Z citovaného usnesení plyne, že proti příkazu k úhradě nákladů exekuce je dán zvláštní typ opravného prostředku – námitky. Podáním těchto námitek nastává situace, kdy příkaz k úhradě nákladů exekuce sice nenabývá právní moci; současně však platí, že exekutor již může zajistit věci, hodnoty a prostředky k jejich úhradě, byť vyplatit je oprávněnému a sobě může až po pravomocném rozhodnutí soudu či exekutora.

[20.] Z předmětného zákonného ustanovení dále plyne, že exekutor má na výběr pouze dvě možnosti, jak s podanými námitkami naloží: buď jim v plném rozsahu vyhoví, anebo je bezodkladně postoupí příslušnému soudu. Termín „bez zbytečného odkladu“ představuje neurčitý právní pojem a je třeba ho vykládat tak, že se exekutor nesmí dopouštět žádné svévolné nečinnosti, nýbrž že musí postupovat s co možná největší rychlostí. Je přitom zřejmé, že výraz „bez zbytečného odkladu“ implikuje povinnost exekutora konat v horizontu dnů, a nikoliv týdnů či dokonce měsíců, jak se stalo v nyní projednávaném případě.

[21.] Kárný soud se nemůže ztotožnit ani s argumentací Mgr. B. v tom smyslu, že za situace možného dvojího výkladu citovaného zákonného ustanovení se rozhodl pro jeho výklad „smysluplný“ oproti čistě gramatickému a formalistickému. Pokud totiž z tohoto ustanovení výslovně plyne, že účastník řízení má pro podání námitek velmi krátkou lhůtu (3 dny) a rovněž exekuční soud musí rozhodovat velmi rychle (15 dnů), nelze logicky dovodit, že v mezidobí, kdy se námitky nacházejí u exekutora, může exekutor o nich nerozhodnout a ani je nepostoupit dokonce po dobu několika měsíců, jak se stalo v nyní projednávaném případě.

[22.] Jako obiter dictum lze v tomto směru poukázat na podobný mechanismus nakládání s opravnými prostředky, platný podle správního řádu, kde existuje tzv. autoremedura (§ 87). Zde platí, že neshledá-li správní orgán I. stupně důvody pro plné vyhovění odvolání, je povinen do 30 dnů předložit odvolání se svým stanoviskem odvolacímu orgánu. Rovněž podle této zákonné úpravy je tak nemyslitelné, aby správní orgán I. stupně vyčkával s předložením odvolání nadřízenému orgánu teprve v závislosti na tom, že to bude subjektivně považovat za smysluplné a rozumné. V případě orgánů veřejné moci totiž musí platit, že mohou dělat pouze to, co zákonná úprava výslovně dovoluje.

[23.] V případě příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 5. 1. 2006 exekutor argumentuje tím, že podané námitky se týkaly důvodů pro vydání příkazu, a nikoliv vyčíslení jednotlivých položek. Exekuce tehdy navíc ještě nebyla ani pravomocně nařízena, a proto Mgr. B. odložil rozhodnutí o námitkách až do vyznačení právní moci.

[24.] K tomu kárný soud uvádí, že argumentace Mgr. B. se nejeví jako přesvědčivá a konzistentní. Předně, pokud měl skutečně pochybnosti o obsahu námitek, měl povinné vyzvat k odstranění vad podání (§ 209 a § 43 o. s. ř.). Pokud by tyto vady odstraněny nebyly, soud by následně námitky odmítl (viz Kasíková, Kučera, Plášil, Šimka, Jirmanová, Hubáček: *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti – komentář*, 1. vyd., C. H. Beck, 2007, str. 304). V daném případě však Mgr. B. k odstranění vad podání nevyzval, s povinnými v tomto směru nekomunikoval a ve věci jejich námitek proto byl nečinný. Staví-li pak svoji argumentaci na tom, že usnesení o nařízení exekuce nebylo pravomocné, musel si být této skutečnosti vědom již v době, kdy vydával předmětný příkaz k úhradě nákladů exekuce; resp. mohl ho zrušit, pokud měl za to, že podání odvolání nějakým způsobem mění nastalou situaci. Jakkoliv zdejší soud nezpochybňuje značnou komplikovanost věci a řadu uplatněných procesních prostředků (odvolání, dovolání, ústavní stížnost atp.), nic to nemění na tom, že se svojí povinností postupovat bezodkladně exekutor zpronevěřil. Takto viděno neobstojí ani argument, že pokud by námitky předložil okresnímu soudu hned, ten by stejně rozhodl až poté, co rozhodnutí o exekuci nabude právní moci. Exekutor totiž podle citovaného ustanovení nemá jinou možnost než buď námitkám zcela vyhovět anebo je předložit soudu. Nemůže namísto toho spekulovat, zda o nich již může soud rozhodnout či nikoliv.

[25.] Ke druhému skutku, tzn. k nečinnosti ve věci námitek podaných proti příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 1. 10. 2007, soudu nezbyvá než zopakovat, že ani v tomto případě není argumentace exekutora důvodná. Rozhodnutí o námitkách proti příkazu a jejich případné postoupení soudu totiž zákon neváže na žádné procesní aktivity účastníků řízení, resp. nelze jimi odůvodnit nečinnost exekutora. Pokud tedy v této věci bylo podáno dovolání a dále návrhy na zastavení a odklad exekuce, nelze z toho dovodit, že exekutor mohl nejprve vyčkat rozhodnutí o těchto procesních prostředcích a pak teprve rozhodnout o námitkách, případně je předložit okresnímu soudu.

[26.] Z obsahu spisu navíc plyne, že již dne 12. 10. 2007 Okresní soud v Hodoníně exekutorovi sdělil, že mu byly doručeny námitky povinných proti předmětnému příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 1. 10. 2007 a tyto exekutorovi pro informaci zaslal a požádal jej o předložení napadeného příkazu spolu s vyjádřením k námitkám ve lhůtě 15 dnů. Je tak zřejmé, že Mgr. B. byl k neprodlenému vypořádání se s podanými námitkami vyzván i okresním soudem a přesto na tuto výzvu nereflaktoval, v nečinnosti pokračoval a ukončil ji až 12. 6. 2008, kdy námitky předložil okresnímu soudu. V té době již navíc stížnost povinných na postup Mgr. B. v této věci řešilo ministerstvo spravedlnosti, které jej dne 3. 4. 2008 vyzvalo k vyjádření a k zapůjčení spisu. Na této skutečnosti nic nemění ani to, že exekutor skutečně jednoho z povinných vyzval k doložení plné moci.

[27.] Lze tak učinit závěr, že na základě provedeného dokazování je dostatečně zřejmé, že se oba skutky tak, jak jsou popsány v návrhu, skutečně staly a že Mgr. B. ustanovení § 88 odst. 3 exekučního řádu porušil. Kárný senát tedy posuzoval, zda takto prokázané jednání naplňuje skutkovou podstatu kárného provinění exekutora dle § 116 odst. 2 exekučního řádu.

[28.] V tomto směru kárný soud konstatuje, že v nerespektování postupu stanoveného ustanovením § 88 odst. 3 exekučního řádu spatřuje závažné a opětovné porušení povinnosti stanovené exekučním řádem. Jak je konstantně judikováno, právo na řízení bez průtahů je totiž

součástí práva na spravedlivý proces, jehož se může domáhat každý v každém stadiu řízení a svůj ústavní základ nachází především v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Z judikatury Ústavního soudu přitom jednoznačně plyne, že citovaný čl. 38 odst. 2 Listiny se vztahuje nejen na činnost soudů, nýbrž také ostatních orgánů ochrany práva, mezi které spadá soudní exekutor, ale také třeba i správní orgány (viz např. nálezy sp. zn. II. ÚS 225/01). Povinnost exekutora v řízení postupovat bez zbytečných průtahů ostatně plyne i ze setrvalé kárné judikatury tohoto soudu a také z dřívější rozhodovací praxe Exekutorské komory.

[29.] Přestože exekuční řád, občanský soudní řád ani Listina základních práv a svobod explicitně nedefinují pojem „průtah“ a ani pojem „bez zbytečného odkladu“, je zřejmé, že se jedná o neodůvodněnou a nepřiměřenou nečinnost v řízení, přičemž právě neodůvodněnost a nepřiměřenost bude nutno před vyslovením závěru o průtazích zkoumat v každém jednotlivém případě, a to individuálně, dle konkrétních skutkových okolností, s přihlédnutím k povaze a složitosti věci, chování účastníků či třetích osob, atd. (viz např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 663/01). V nyní projednávaném případě je zřejmé, že pokud byl v exekučním řízení Mgr. B. v prvním skutku nečinný téměř 18 měsíců a ve skutku druhém 8 měsíců, musel by exekutor prokázat existenci silného a legitimního důvodu, který by tuto nečinnost odůvodnil. Kárný senát však dospěl k závěru, že existence legitimního důvodu nečinnosti dána nebyla, jelikož na základě shora předestřené argumentace takovým důvodem nemůže být pouhá skutečnost využívání procesních prostředků ochrany práva účastníky řízení, tím méně pak chybné vyhodnocení důsledků jejich využívání ze strany kárně obviněného.

[30.] Na základě uvedených skutečností kárný senát dospěl k závěru, že se Mgr. B. v době od 10. 1. 2006 do 27. 7. 2007 a ode dne 5. 10. 2007 do dne 12. 6. 2008 dopustil nečinnosti. Touto nečinností byly závažně a opakovaně porušeny povinnosti stanovené zákonem, čímž byla naplněna skutková podstata kárného provinění soudního exekutora ve smyslu § 116 odst. 2 exekučního řádu.

[31.] Při úvaze o druhu ukládaného kárného opatření přihlížel kárný senát ke všem okolnostem, které během řízení vyšly najevo. Zejména vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o první postih obviněného exekutora v pravomocně ukončeném kárném řízení, kárný senát považuje za odpovídající uložení kárného opatření písemného napomenutí dle ustanovení § 116 odst. 3 písm. b) exekučního řádu.

[32.] K závěru o uložení takto mírného trestu dospěl soud rovněž s ohledem na velmi specifické procesní okolnosti tohoto případu. Jak totiž plyne ze shora uvedeného, návrh na zahájení kárného řízení byl podán již dne 25. 9. 2009, tzn. téměř před třemi lety, a to navíc v úplně odlišném procesním režimu, kdy toto řízení bylo původně vedeno přímo před Exekutorskou komorou. V důsledku výše zmíněné legislativní změny tato agenda přešla na Nejvyšší správní soud, a to dokonce i u již zahájených řízení. Jakkoliv Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/09 nepřisvědčil názoru zdejšího soudu, že již samotná tato změna je protiústavní, musel mít Nejvyšší správní soud na zřeteli zásadu, podle níž postupem času slábnou obvinění a nebezpečnost spáchaného protiprávního činu.

[33.] Jinak řečeno, také samotná délka kárného řízení je určitým relevantním kritériem při zvažování výše uloženého trestu, jelikož je zřejmé, že již samotná existence kárného řízení negativně zasahuje právní sféru obviněného, čemuž nemůže plně zabránit ani dokonalé respektování principu presumpce nevinoty v kárném řízení. Nejen na trestně stíhané, ale i na kárně stíhané osoby lze totiž ve vztahu k průtahům vztáhnout závěr, který ÚS uvedl v nálezu III. ÚS 75/04 ze dne 5. 10. 2004: „...nutno přihlídnout k tomu, že každá trestně stíhaná osoba je vystavena nejen psychickému tlaku specializovaných orgánů veřejné moci, nýbrž že trestní řízení samo o sobě

může mít (a začasť také má) výrazné negativní dopady do osobní, pracovní (materiální) a rodinné sféry obviněného. Zbytečné, ničím neopodstatněné průtahy jsou potom způsobíle tyto zásahy do jeho sociálních vazeb umocnit, a tudíž i jistou měrou přispět k jejich neodčinitelným důsledkům.“ V konečném důsledku je pak v zásadě lhostejno, zda téměř tři roky dlouhé trvání tohoto řízení je zapříčiněno zmíněnou legislativní změnou, rychlostí řízení u Ústavního soudu anebo jinými faktory, nezávislými na obviněném. Podstatná je právě okolnost, že k dlouhodobosti zásahu do právní sféry obviněného došlo nikoliv v důsledku jeho např. účelových obstrukcí, nýbrž zapříčiněním veřejné moci.

P o u č e n í : Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 14. června 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda kárného senátu